

Margrethe Dahlerup Kochs prædiken 2. påskedag

Taler

Margrethe Dahlerup Koch
Provst

Dato

2. april 2018

Sted

Holstebro Valgmenighedskirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Johannesevangeliet kapitel 20, vers 1-18

Salmer

Tag det sorte kors fra graven
Krist stod op af døde
Påskeblomst! hvad vil du her
Hvad er det at møde den opstande mester
Herren af søvne opvågned, opsprang, vers 5-6 (altergangssalme)
Verdens igenfødsel

1 ”Du har altid herlige ting i din højre hånd”, jublede salmisten i den første læsning fra alteret. For dem som ikke er venstrehåndede – og til dem hører Gud åbenbart – er højre hånd er den stærke hånd. Magtens og myndighedens hånd. Og i den hånd har Gud altså ifølge den gamle salmedigter altid herlige ting.

5

Men hvad har Gud så i den venstre? Ja, det kan man køre op til Jetsmark kirke i Vendsyssel og se. Kirken er en af Børglumsbispens gamle kirker. Og en af de sidste bisper på posten før reformationen, Jep Friis lod i 1474 hele kirken udsmykke med kalkmalerier. Et af dem skildrer Maria Magdalenes møde med den opstandne Jesus påskemorgen. Maleren har været god til at male folderige gevandter. Og han har kunnet lide det. Maria er i en fin lang kjole og kappe, som falder elegant der oppe i kirkeloftets krydshvælv. Den opstandne Jesus er også iført en lang, flot kjortel. Han står med højre hånd løftet og peger med tre velsignende fingre på den knælende Maria. For ”du har altid herlige ting i din højre hånd” – og her påskemorgen er den herlige ting altså velsignelsen til den forvirrede og forgrædte Maria.

Nu er det bare sådan, at den nordjyske malers evner til at male fødder langt fra lever op til hans øvrige standard. Den opstandne står på en ærligt talt temmelig klodset og klumpet, stor platfod. Så den gode maler i Vendsyssel har sikkert

20

fløjtet glad, deroppe på sit stillads, da han har fået ideen til, hvordan han kunne slippe uden om at male Jesu anden fod. ”Hvis han nu får noget i hånden, som skjuler den”, har han vel tænkt. Og hvordan er det nu – Maria tror i første omgang, at Jesus er havemanden. Hvordan kan hun have fået den ide, har maleren vel spekuleret. Og i venstre hånd har han så givet Jesus en spade, som både meget belejligt dækker for hans anden fod, og viser, at der ikke er sket alverden inden for spadedesign siden 1474. Den ligner dem, man kan købe i ethvert havecenter og byggemarked i dag.

Så altså: Herlige ting i højre hånd, og en praktisk spade i den venstre. Sådan viser den opstandne sig for Maria Magdalene.

Det ser sjovt – og lidt ubehjælpsomt ud – kalkmaleriet. Men han har nu fanget en god pointe, maleren. For er opstandelse, påske ikke netop begge dele: Velsignelsen, som peger på hver enkelt forgrædt og forvirret, og spaden, det liv, der ligger foran, arbejdet, der skal gøres, kartoflerne, der skal skrælles, traileren, der skal tømmes, og børnene, der skal lege.

Og er det måske netop det, Johannes også vil have os til at se og tro med sit påskeevangelium her 2. påskedag?

I hvert fald er det tydeligt, at Johannes vil have os til at tænke på Bibelens allerførste sider, på skabelse og Paradishave, når han skal prædike påske. Det er derfor, han, som den eneste af evangelisterne, skriver, at Jesu grav ligger i en have. Og det er derfor, Johannes også som den eneste prædiker, at det *endnu* er mørkt, da Maria kommer ud i den have, den første dag. I de andre påskeevangelier er solen stået op, da kvinderne kommer til graven. Men Johannes insisterer på, at det endnu er mørkt. Mørkt, som der er inden i den, der som Maria Magdalene har mistet og er fortvivlet, og som ikke kan sove, og derfor står alt for tidligt op og går hvileløst rundt i mørket, mens alle andre – de glade og trygge og heldige - bare sover. Men også mørkt, som det var i begyndelsen, før skabelsen, da ”der var mørke over verdensdybet”, som der står i 1. Mosebog. Mørkt, som der er der, hvor Gud snart vil begynde at skabe.

Og i mørket ser Maria kun én ting: Hærværk. Gravskænding. At stenen er flyttet fra graven, og nogen har stjålet liget. Så grusomt er livet! Så nedrige er mennesker mod hinanden!

Hun henter to disciple, Peter og Johannes. Og de gør det, Maria Magdalene ikke har gjort – vel ikke har turdet: De kigger ind i graven og ser, at den ganske rigtig er tom. Ja, som den grundige mand, Peter åbenbart er, går han helt derind og konstaterer, at ligklæderne ligger tilbage, og at det klæde, som har ligget over den dødes ansigt er rullet sammen og ligger for sig selv.

Det er en sær bemærkning – den med det klæde, der er rullet sammen. Hvorfor i al verden skal vi dog have det at vide? Er det bare sådan en lille fjollet detalje, som af en eller anden sær grund har sneget sig ind? Nej, jeg tror, det er en ret central bemærkning.

Det er det klæde, der har skjult Jesu ansigt, som er fjernet og lagt til side. Nu skal vi åbenbart se noget andet og nyt. Hans sande ansigt? Skal det sammenrullede ansigtsklæde fortælle, at opstandelse ikke er genopstandelse, altså en gentagelse af det, vi allerede kender og har set? Opstandelse er ny skabelse. Det er, at noget nyt er blevet til. Det nye, som Maria Magdalene skal møde nu.

Det gamle er forbi, – det er blevet nyt. Sådan formulerer Paulus det.

Johannes prædiker det samme ved at fortælle, at da Maria Magdalene møder Jesus, kan hun ikke kende ham. Han er ikke bare den, han var, før han døde. Hun skal se ham – men på en ny måde.

Derfor genkender Maria Magdalene først Jesus i det øjeblik han siger hendes navn. I det øjeblik, han afslører, at han kender hende og kalder på hende ”Maria”, - i det øjeblik kan hun se, hvem han er. Den havemand, hun grædende har stået og beskyldt for ligrøveri: ”Sig hvor du har lagt ham, så jeg kan hente ham”, har hun hulket – den havemand er hendes Herre, Jesus, der er opstået. Nu går det op for hende, at der ikke er nogen død, der skal hentes. Intet lig, der skal tilbage i graven.

Og derfor kan Maria svare. I modsætning til i den gamle havehistorie, hvor Gud ledte og kaldte på Adam i Paradiset ”Adam, hvor er du?” og Adam tav. Af frygt og af skam. Nu fortælles en ny historie. En historie, hvor Gud ikke leder, men har fundet sit menneske. En historie, hvor frygt og skam ikke lukker munden på den, Gud kalder på. Maria giver svar på tiltale: ”Rabbuni – Mester”, svarer hun, da Jesus kalder på hende.

100 Hvordan siger Jesus det – det der ”Maria”? Er det sagt med blød, kærlig
stemme? Trøstende? Kaldende? Eller let drillende ”Maria” – hallo, vågn op!”
Står han måske som på kalkmaleriet i Jetsmark og vifter let appellerende med
spaden – ”kom nu og vær med – jorden er frostfri, og der er nok at gå i gang
med”.

105

Og hvordan svarer hun? Hvordan lyder hendes ”Rabbuni”? Henført?
Tilbedende? Forbavset? Eller resolut og energisk?

Uanset hvordan, så får hun i hvert fald travlt. Der er ikke tid til at dvæle længe
110 ved synet og mødet, - ”hold mig ikke tilbage”, siger den opstandne til Maria.
Han har åbenbart andet, han skal.

Og vigtigst: Han siger, at det har hun også. Han sender hende af sted. Ud af
haven. Ikke som Adam og Eva med en straffetale over deres syndige hoveder.
115 Maria Magdalene sendes ud med en besked, en påskeprædiken fra den
opstandne. ”Gå hen til mine brødre og sig til dem: ”Jeg stiger op til min fader og
jeres fader, til min Gud og jeres Gud”.

Hun skal gå hen til de disciple, som nu kaldes for brødre. Dem, der ligesom hun
120 nu har far og Gud til fælles med den opstandne. Gud er ”jeres” far og ”jeres”
Gud, skal hun hilse fra den opstandne og sige.

Livet bliver nyt. Intet er ved det gamle. Det lyder så dejligt. Og det kan være så
meget andet end lige det, når det bliver virkelighed. Livet bliver nyt, intet er ved
125 det gamle. Det ved vi, når skilsmissen er en realitet. Når børnene er flyttet
hjemmefra. Når celleprøven viste forandringer. Når vi har fået et gravsted at
passe. Livet bliver nyt, og ingenting bliver mere som før.

Men det har været påskemorgen. Kristus stod op af døde. Ham, salmisten
130 mente, da han sang ”Du har altid herlige ting i din højre hånd”.

”Du har altid herlige ting i din højre hånd”. Den stærke, magtfulde hånd. Ja, og
nu er det påske. Den anden hånd er også fuld – fortæller både Johannes og
Jetsmarkmaleren. Fuld af virketrang. Klar til at gå til hånd.

135

Livet er nyt, og intet er ved det gamle. Det kræver arbejde, tårer, skridt, der skal
gås, og historier og ord, der skal fortælles videre. Derfor er han her, den

140 opstandne, som det siges om lidt i alterbønnen: ”Du, som selv er til stede i
blandt os med al din kærligheds rigdom”. Han er her for at møde, kalde, trøste
og ruske op. Og for, som enhver anden forårsklar havemand med sin spade, at få
os til at komme med ud i solen og give en hånd med.

145 *Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden, som det var i begyndelsen således
også nu og altid og i al evighed. Amen*

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

150

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

2. påskedag, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

155

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/margrethe-dahlerup-kochs-praediken-2-paskedag>

160

165

170

175